

№⁷⁰ 95.

D. 20. Kwietnia.

WTOREK.

Rok 1824.

KURJER

WSPOMNIENIA.

Konwencji między Xięciem
Józefem Poniatowskim a Arcy-
Xięciem Ferdynandem 1809.

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Niepewna pogoda i błoto, stały się przyczyną iż wczoraj na *Emausie* było nierównie mniejsze zgromadzenie Ludu niż zwykle bywało. —

W dobrach *Radzywińskich*, w Obwodzie Stanisławowskim leżących, o 3 mile od Warszawy, przyjeźci być mogą Aplikanci, najmniej lat 17 ukończonych mający i w świadectwa przyzwoitej konduity opatrzeni, dla nabycia wiadomości Agronomicznych w względzie praktycznym i doświadczalnym, stosując się ściśle do położenia miejscowego, klimatu, obyczajów i gwałtownych potrzeb Kraiowych. Również i Czeladź rolnicza z obcych miejsc do powyższych dóbr przysłana, znajdzie sposobność nauczania się do prowadzenia i używania narzędzi takich, które dla oszczędności rąk w lepszych gospodarstwach, stali się prawie dotąd niezbędnymi. O bliższą wiadomość pod takimi warunkami też Czeladź i Aplikanci przymiują się, dowiedzieć się należy u Komisarza zarządzającego powyż wzmiankowanymi Dobrami w Radzyminie.

Oddawna było zapowiedzianem w *Paryżu* wydanie cenniejszych Dzieł Dramatycznych wszystkich Narodów, już 20 i kilka Tomów wyszło tego Dzieła w języku Francuzkim. w 23 Tomie umieszczono kilka Dzieł Dramatycznych Polskich przełożonych na Franc: poprzedza rozprawa o naszym Teatrze z której okazuje się ile wydawcy byli uwiadomieni o

naszej scenie. Odleglejsze czasy ciż wydawcy wierniej wystawiają aż do *Zabłockiego*, o późniejszych zaś tak donoszą: Traiedja *Wanda* była napisana przez *Niemcówitz* (Niemcewicza) i grana pierwszy raz r. 1764 w czasie Koronacji *Stanisława Augusta*, (wówczas wcale jeszcze nie było Polskiego publicznego Teatru, a ten szanowny Autor w blisko 30 lat później zaczął pisać rozmaite dzieła sceniczne) Dalej donosi o komedji *Życie bez celu* którą napisał *Craczenski* (ma to być *Oraczewski*) i o Komedjach których iest Autorem *Kwasicłhi* (to iest *Krasicki*) iako o bardzo miernych płodach, chwali Komedją *Kulig* przez *Wybilcki* (*Wybicki*) a unosi się nad Operą *Polka* czyli *oblegzenie Trębawli* (tylko raz była grana w Warsz.) Słuszną oddaie sprawiedliwość *Bogusławskiemu* donosząc oraz iż *Ludwik Criniski* (*Osiński*) dał poznać *Narodowi Cynne*, *Horacjuszów*, *Alzyre* i cenniejsze Dzieła *Dubelloi* i *Cheniera*. Dalej następuje *Wznych* (*Węzyk*) iako Autor *Barbary*, *Głińskiego*, *Bolesława II* i *Rzymu oswobodzonego*. *Łubińska* iako Autorka *Witykinda*. *Zelmski* (*Feliński*) Autor *Barbary*. *Kropiński*, *Ludgardy*. *Brodziński* tłumacz *Templarjuszów* i *Damhourki* (*Dmuchowski*) *Marjusza*. O innych wszelkich Autorach, Tłumaczach i Kompozytorach Muzycznych których dzieła od lat 30 dobrze przyjmowanemi były, żadnej niema wzmianki.

Dziś w Amfiteatrze *Hecy*, Towarzystwo

Gimnastyczne Pana Jordaki Kuparenko, dać pierwszy raz widowisko zakończone Faierwerkim.

Sąd Kryminalny, Województw. Mazowieckiego i Kaliskiego. Podaie do Publicznej wiadomości, że Józef Edelin majster profesji mularskiej w Ekonomji Passy zamieszkały, skazany został wyrokiem prawomocnym na sześć tygodni aresztu Publicznego, oraz zawieszenie w profesji, dopóki nowym popisem udoskonalenia swego nieudowodni, a to za niebezpieczny błąd w budowaniu i zrządzenie przez to ciężkiego kalectwa Ludziom.

w Warszawie d. 8 Kwietnia 1824 roku.

(podpisano) Fr: Jałowiecki. Kulczycki Sek:

Od wczorajszego wieczora, Barometr obiecuje pogodę. Wisła opada.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Hiszpanji.

Od 2 tygodni tak jest spokojnie w Madrycie iż niestyszano o żadnym przypadku. Jeszcze Hiszpanie największą niecierpliwością oczekują na ogłoszenie amnestji, o przyspieszenie jej ogłoszenia nalegają także Posłowie Mocarstw Europejskich. — Niektóre gazety doniosły że Jenerał Konstyucyjny *Enpecinado* został napadnięty przez kilkunastu nieznanych mu Ludzi i zamordowany (to doniesienie potwierdza także Gazeta codzienna Paryzka). — Królowa Hiszpańska której zdrowie w roku zeszłym tak było nadwątlone iż utracono nadzieie aby żyła nad kilka miesięcy, teraz wróciła do dawnej czerstwości, jej łagodność, dobroć i uprzejmość zniewala wszystkich Hiszpanów, doznawszy tyle trudów, tyle niespokojności wczasach burzliwych, teraz znajduje szczęście w przywróceniu spokojności Kraiowej. —

Jak tylko Król Hisz: wyjechał z *Madrytu* do *Aranhuez*, natychmiast wszystkie warty

w stolicy zajęte zostały przez wojsko Hiszp: a znaczna część załogi Francuzkiej wyszła do miast rozmaitych, iednak pewna liczba żołnierzy Franc: zostaje w Madrycie dla zachowania publicznego bezpieczeństwa, że zaś w *Katalonji* rozpuszczono wojsko Roialistowskie, słyhać iż Francuzi osadzą *Lerydę* i *Taragonę*.

OD GRANIC TURKICKICH.

Z rozmaitych miejsc Grecji odebrano listy potwierdzające wiadomość że Basza *Egiptu* ogłosił się niepodległym. Gdyż Turcja utraciła *Egipt*, utraciłaby przez to bardzo znaczne dochody i zasilki, a nadto przybyłby jej nowy nieprzyjaciel, gdyż Basza (jak niektórzy mówią) zaprowadziłby w swem państwie porządek na sposób Europejski, przeciwny zasadam Machometanickim. — *Odysseusz* gotuje się do walki z Turkami, do czego chce mu dopomagać Albańczycy, równej pomocy spodziewa się od Czarnohorców. — Lękają się bardzo aby skutki morowej zarazy nie stały się przyczyną okropnej klęski, gdyż łagodna zima nieumniejszyła tej zarazy w wielu miejscach Grecji, a icli ciepłanagle nastąpią, może się zaraza gwałtownie rozszerzyć. Rząd Grecki przewidując takową przyszłość, polecił sprowadzenie biegłych Lekarzy, gorliwych w sprawie cierpiącej ludzkości. — Jdryoci bardzo są czynni w uzbraianiu Flotty z którą chcą wkrótce wypłynąć gdyby Turcy usiłowali wysłać także swą Flotę do brzegów Morei. — z LONDYNU.

Znowu wielu ubogich wyrobników popusło maszyny parowe w kilku miejscach, a to zrozpaczy że maszyny odbieraia sposób do życia Ludziom pracuiącym. — Młynarz w *Middlesex* nazwiskiem *Robert Szył*, wynalazł sposób przynęcania wszelkiego dzikiego Ptastwa, widziano iuż przy iego Młynie mnóstwo *Przepiorek*, *Kuropatw* itp. tak oswoio-

nych jak Gęsi, Kury etc. z czego ma znaczny dochód, bo bez zachodu i trudu zawozi je do Londynu, lecz ieszcze nikt niemógł dociec tajemnicy tego przywabiania; oświadcza ten Młynarz że takowy tajemny sposób w testamencie wyiawi iednemu z swych Synów, o którym się przekona że jest najuczciwszy z wszystkich iego Dzieci, a to będzie dla niego majątkiem i nadgodą za uczciwość. — *Algierczykowie* niekiedy tak bywali straszniemi na morzu, iż wielu Monarchów Europ: musiało im haracz opłacać, aby zabezpieczyć się od napaści tych zbójców morskich, śmiałych, gardzących śmiercią dla łupu niezmiernie zręcznych w kierowaniu mniejszemi okrętami z któremi z niesłychaną śmiałością napadała nawet na największe okręty i zabierają je w oka mgnieniu. Tysiące są przykłady okrucieństwa iakie wywierali ci zbojcy nad Chrześcijanami którzy mają nieszczęście wpaść w ich ręce. Kraj *Algieru* ma około sto mil długości w Afryce nad morzem; a 30 mil iest szeroki, dochody *Deia* składają się prawie z zdobyczy, i to zapewne iest przyczyną iż Algierczycy na nie niezważają aby tylko napaść i zdobyć okręty Europejskie. Religja ich iest Machometanska, wiele także Żydów tam się zagnieździło. Stolicą tego kraju iest miasto Algier, leży na górze nad morzem Srodziemnem. Ma mocne mury, wieże i cytadelle. Ulice tak są wąskie, że po niektórych dwóch Ludzi przejść niemożę. Liczy się tam 15,000 domów, płaskich i biało malowanych. Ma Algier około 80,000 mieszkańców. w Okolicy iest około 10,000 domów wiejskich. Port tameczny obszerny i wygodny, służy raczej do ładowania zbożeckich okrętów niż do handlu. Tysiące Chrześcijan iest się w niewolą Algierczykom; majątko iest mocno uciskani, lepiej iest umie-

jącym iakie rzemiosło, bo za pewną opłatą mogą sobie zarabiać na życie. — Sławny Aktor Londyński *Kemble* dał na swój Benefis Komedją „All in the wrone” i zapowiedział że przed Komedją śpiewać będzie *P. Katalani*; podnosi się ząsłona a *Katalani* niewychodzi, powstaie niezmierny hałas, zaczynają grać Komedją, ale publiczność wcale jej słuchać niechce, wołając coraz bardziej o śpiewy. *Kemble* występuje z przeproszeniami, oświadcza iż że kto niechce zostać na widowisku może odebrać pieniądze, lecz i to nie niepomaga, nakonie okazała się *Katalani* i aby ułagodzić publiczność zaczęła śpiewać narodową pieśń *Rulle Brytanja*, co natychmiast usmierzyło rozruch, lecz żądano aby ieszcze śpiewała *God save the King* co musiała powtórzyć i ieszcze powtórzyć. Benefis przyniosł dochodu 74000 zł: pol: —

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Cichocki Jenerał Bryg: z Płocka. — Kai: Jaxa Marcinkowski Kurs: z Płocka. — Roztworowski Jan Ob: z Czarskiego. —

Oto iest wyszczególnienie Uczniów Szkoły Niedzielnej Rzemieśniczej, którzy na Publicznym examinie (o którym donieśliśmy wczoraj) otrzymali świadectwa zapewniające im nadgodry, jeżeli dalszem usposobieniem tak pod względem Bogobojno moralnym iako i naukowym, okażą tego godnymi. z Terminatorów uczęszczających do Szkoły Cykułowej XX. Dominikanów. z Kunsztu Bednarskiego, Zaturski Walenty. Blacharskiego Budzki Wojciech. Garbarskiego, Schütz Karol. Grzebieniarskiego, Czarnek Prott. Jubilerskiego. Makarewicz Walenty. Kotlarskiego, Bąkiewicz Marcin. Krawieckiego, Kozłowski Jgnacy, Lipczyński Adam. Orgarmistrzowskiego, Krieger Jakób: Pier-niekarzkiego, Makowski Andrzej. Slusarskiego, Figaszewski Edward i Grochowski Leon.

Stelmachskiego, Bludau Szczepan. Stolar-
skiego, Zalewski Paweł i Łożyński Klemens.
Szewckiego, Lisiewicz Krzysztof, Arnys Syl-
wester, Wróblewski Józef. 2. z Termina-
torów uczęszczających do Szkoły Wydziało-
wej przy ulicy Królewskiej. z Kunsztu Gwo-
ździarskiego, Riegel Bogusław. Introligator-
skiego, Brądziński Leop. Kapelusznickiego,
Dalitz Jan i Zalewski Roch. Kowalskiego,
Kulisz Jan, Grubeński Mateusz, i Płaskowski
Jakób. Krawieckiego, Brylikowski Stanisł.
Piekarskiego, Nadolewski Juljan. Pierni-
karskiego, Altmann Józef. Rękawicznickiego,
Ziembowski Ant.: Siedlarskiego, Gmurczyń-
ski Anto.: Stelmachskiego, Małkiński Jan.
Stolarskiego, Zalewski Piotr, Czaryński Jg.,
Hübsch Józef, Dyr Dawid, Chedrowski Sta:
Kompert Jan i Dedluchowski Jan. 3 z Termina-
torów uczęszczających do Szkoły Cyr-
kuła Vgo przy ulicy Pańskiej. z Kunsztu
Kowalskiego, Murawiński Wincen: i Węcla-
wski Paweł. Slusarskiego, Szczeciński Kaiet:
Szewckiego, Kazanowski Anto.: 4te z Termina-
torów uczęszczających do Szkoły Cyr-
kułowej na Pradze. z Kunsztu Kowalskiego,
Pawłowski Józef, Wieczorek Mikołaj i Le-
sinkiewicz Boni.: Powrozniczego, Brek Fra:
Szlusarskiego, Lasło Antoni i Jakubowski
Wincenty. **DONIESIENIA**

Gdy Człowiek iakiś, mnie weale niezna-
omy, poważa się imieniem moim nachodzić
osoby, czynności u mnie odbywające, a nawet
gdy śmie pobierać pieniądze na rzecz moją i
za swoją zmyśloną przysługę, upraszam każ-
dego, do kogo by się tenże udał: aby go przy-
trzymał i do władzy właściwej po ukaranie za
oszukiństwo odstawił raczył. Ostrzegam
przytem: iż nikomu nieudzielam żadnych zlece-
ceń, umawiając interesa osobiste. Jan Win-
centy BANDTKIE Pisarz Akt, K. Pols: i Be-

gent R. H. W. M.

*Ogłoszona w Numerze zeszytym sprzedaz rō-
żnych efektów przy ulicy Naliwki N. 2944, nie
o godzinie 3 zpołudnia, lecz o godzinie 9 zrana i 3
zpołudnia dnia 22 b.m: odbywać się będzie.*

*Na nowym Swiecie w Domu podliczbą 1258; iest
do sprzedania kilkadziesiąt kwartowych butelek
Wina Reńskiego Hoheimer i kilkadziesiąt butelek
Wina Burguńskiego dela Comete, dowiedzieć się
o nim można umurgrabiego rzeczonoego Domu.*

Cena Masła Lipkowskiego iest teraz po gr:
36 zaosełek funtową, a dostać go można wkaź-
dy Wtorek i Piątek.

Niżej podpisany ma honor donieść Szanow: Pub: iż
wynałazi wodę Aromatyczną Orientalną, [konserwu-
jącą zupełnie twarz, ręce i szyję, myjąc nią, nadaie
białość nadzwyczajną (mianowicie twarz otrzymuje
płec najdelikatniejszą) której skutek wprzeciągu kil-
ku minut doznany być może, taż woda a probowana
przez radę Lekarską w Warszawie w r. 1812, a w r.
1820 potwierdzoną i za dobrą uznaną i nieszkodzącą
bynajmniej, skoro tylko podług załączonego przy
każdej flasce drukowanego przepisu używana będzie.
Cena powyższej wody zł: 3. Niemniej można u tegoż
wynałazy dostać plastru na wygubienie zupełnie na-
gniotków, cena tegoż plastru zło: 2, w puszkach zaś
zapieczętowanych zł: 4, także pilniczki po zł: 1, oraz
posiada tenże ieszcze masę na zupełne wytepienie
brodawek, której skutku każdy od pierwszego razn
iej używania doznać musi, dobroć tejeż maści podpi-
sany chce tem dowieść, iż jeżeli sam opatrzy, wy-
nadgrodenia nie prędzej żąda, póki lecząca się osoba
o zupełnem wygubieniu się ich nieprzekona. Cena
tejeż maści przedaie się w puszkach także opieczęto-
wanych po zł: 5, wspomniany wynałaza mieszka
przy ulicy Bednarskiej pod N. 2672 na 2giem piętrze.
Również można dostać wspomnianych rzeczy przy u-
licy Miodowej pod filarami u JP. Gross, oraz w skle-
pie ubogich na Krakows: Przedmieściu, w sklepie P.
Szwajkowskiego Fryzera przy ulicy Długiej pod N.
489 i u P. Szulca na Nowym świecie Nr. 1313.

J. Schnejder Uprzywilejowany Operator Odcisk:
Kocz mocny kształtny, do sprzedania pod Nr 1312
Teatr. Dziś Kome: *Mniemana Synowicz* i Kome:
Opera *Garbusek*. w Piątek d. 23 Kwiet: na Benefis
JP. Wojciecha *Asspergera* Kom: *Machina Szo-
chowa* i Opera *Kalif Bagdadu*.